

LIEPŲ LIEPŲ

NR. 19 (845) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. GEGUŽĖS — MAIO 14 D. — XVII MET. I

Plačiajame Pasulyje

Portugalijos diktatoriui Oliveira Salazar sukako 76 metai amžiaus. Jis Portugalijos valdžios vairą laiko savo rankose, be pertraukos, jau 37 metai.

Paryžiuje ilgesnį laiką vyko pasitarimai tarp Prancūzijos ir Sovietų Rusijos, nepasiekę konkretnių rezultatų. Didesni ginčai kilo dėl Vakarų ir Rytų vokiečių sujungimo. Prancūzai reikalauja, kad tuo reikalu būtų prarastas laisvas gyventojų atsilaukimas, su kuo nesutinka sovietai, iš anksto žinodami, kad abiejų sričių gyventojų absoliutinė dauguma pasisakys už demokratinį režimą.

Laikraščiai rašo, kad pirmą kartą po kelių dešimčių metų iš Anglijos į Sovietų Rusiją buvo eksportuota 1,400 dežiu škotiškos degtinės «whisky». Angliško «whisky» gamyba ir eksportas į užsienius paskutiniiais metais smarkiai pakilo.

Žinomam Jugoslavijos mokslininkui ir rašytojui prof. Michailovui iškelta teisė byla užtai, kad jis spaudoje pasiskelbė, jog pirmosios koncentracijos stovyklos ir privertiniai darbai politiniams kalinams buvo įsiveikti ne vokiečių nacių, bet sovietinių bolševikų, kurie pirmieji Europoje vykdė masinius žmonių žudymus.

New Yorko dienraštis «New York Times» skelbia, kad so vietų Rusijos užsienių reikalų ministeris Andrei Gromyko Amerikoje nusipirko aukščiausios rūšies luksuzinį 8 vietų automobilį su televizijos, telefono, baro įrengimais ir kitais patogumais.

Venezueloje prasidėjo buvusio tos šalies diktatoriaus Marcos Perez Jimenez byla, is yra kaltinamas staigiu praturtėjimu iš valdžios pasisavintu turtu įvairiomis malversacijomis ir valstybės pinigų išaikvojimu. Jimenez buvo pabėgęs į Šiaurės Ameriką, kur buvo suimtas ir atiduotas į dabartinės Venezuelos valdžios rankas. Bylą svars to aukščiausias teismas, kurio rūmai yra stipriai policijos saugomi.

Nuvertus Nikitą Chruščiovą Sovietų Rusijoje prasidėjo judėjimas dėl Stalino asmens išteisinimo. Tam judėjimui vadovauja maršalas Konev, generolas Pozniak ir kiti buvę Stalino draugai Chruščiovo laikais Stalinas buvo apkaltintas masiniu nekaltų žmonių žudymu ir kitais nusikaltimais. Jo asmens kultas buvo panaikintas ir jo vardas išbrauktas iš visų svarbesnių vietų.

Čekoslovakijos arkivyskupas Josef Beran gegužės 2 dieną atlaikė mišias buvusioje nacių koncentracijos stovykloje Dachau, kurioje buvo nužudyta apie 32.000 žmonių daugiausia žydų Dachau koncentracijos stovykloje taip pat buvo vokiečių nacių kalinamas pats arkivyskupas Beran kuris vėliau ilgus metus buvo kalinamas Čekoslovakijos komunistų valdžios.

Gegužės pirmosios dienos paminėjimas Maskvoje įvyko su didelėmis iškilmėmis, nežiūrint šalto oro ir sniego iškilmingas sovietų kariuomenės parašas buvo atidėtas į gegužės 9 dieną kada buvo minima pergalė prieš vokiečių nacius.

Portugalijoje ir Ispanijoje didelę sensaciją sukėlė Portugalijos opozicijos vado generolo Delgado ir jo sekretorės nužudymas. Kai kurie laikraščiai skelbia, kad nužudymo kaltininkai «są portugalų komunistai, sąmaningai norėdami suversti kaltę dabartinei Portugalijos valdžiai».

Sąryšy su sąmokslu prieš dabartinę komunistinę Bulgarijos vyriausybę toje šalyje suimta keli šimtai asmenų, jų tarpe daug karininkų. Albanijos spauda skelbia, kad Bulgarijoje kyla dideli neramumai dėl bulgarų valdžios pataikavimo sovietams.

Čilės Respublikos prezidentas Eduardo Frei pareiškė, kad paskutiniai neramumai šalyje dėl autobusų tarifų pakelimų yra iššaukti ekstremistinių agentų, kurių tikslas yra visokeriopai kenkti valdžiai ir kelti suirutę visame krašte. Čilės vyriausybė imsis griežtų priemonių prieš subversyvių agentų veiklą.

BRAZILIJA

Brazilijoje, Maranhão ir kituose kaiminiuose estaduose dėl smarkių liūčių kilo dideli potvyniai, kurie sunaikino įvairiose vietose pasėlius ir padarė daug medžiaginių nuostolių. Dėl potvynių vien Maranhão estade apie 20 000 gyventojų liko be pastogės.

Buvęs Brazilijos Respublikos prezidentas Janio Quadros, kuriam po Kovo 31 d. revoliucijos 10 čiai metų atimtos politinės teisės, šiomis dienomis išvyko į Europą su savo šeima kur žada išbūti apie porą mėnesių.

Brazilijoje, Pernambuco estada 47 ose apskrityse įvyko savivaldybių rinkimai, kur daugiausia balsų laimėjo dešiniųjų UDN partija. Tas labai nustebino daugelį vietos politikų, nes Pernambuco estada visada buvo laikomas kairiųjų elementų tvirtovė.

São Paulo estade, São Sebastião uoste numatyta pastatyti didžiausi Brazilijoje šaldytuvai žuvies apdirbimui, kurių produktai bus pardavinėjami vietoje ir ateityje taip pat eksportuojami į užsienius.

Sergipe estade surasti nauji dideli potasio druskos kildai kurių eksploatacija galės žymiai pakelti mineralinių trąšų gamybą Brazilijoje Brazilijoje.

S. Domingo respublika, politinės ir karinės krizės ženklas

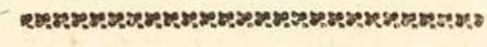
Kas yra ta S. Domingo respublika, kuri šiandien yra tarptautinės politikos centre?

Tai yra viena Centrinės Amerikos valstybė Karaibų jūroje apimanči didesnę dalį Hispaniolos salos, su 49 544 kvadratinėmis kilometrais plotu, su arti pustrėčio milijono gyventojų kurių 70 procentų sudaro mulatai. Kraštas turtingas kalnuotais turtingais kalnuotais. Turi aukso, vario, gipso druskos, geležies rūdos siera, marmuro. Derlingos ir žemės, ūkiui tinkamos yra tarp kalnų slėniuose ir pajūriuose. Klimatas nors tropiškinis bet dėl šiaurės vėjų gana sveikas. Sostinė yra Trujillo miestas. Svarbiausi žemės ūkio produktai yra cukrus, bananai, kakavas, saldžios bulvės, įvairūs vaisiai. Pradžios mokslas

KŪJIS IR PJAUTUVAS

Suduš į mūsų tautos užplieną tvirtesnę atsparumą!

lijoje dar labai trūksta mineralinių trąšų žemės ūkio gamybos pakelimiui.

Guanabara estado gubernatorius Carlos Lacerda perdavė pareigas vice gubernatoriui Rafael de Almeida Magalhães ir žada pradėti intensyvią propagandą kaip kandidatas į Respublikos prezidentus.

Darbo žmonių šventė — gegužės 1 ji visoje Brazilijoje buvo paminėta su įvairiomis iškilmėmis be jokių incidentų.

São Paulo miesto prefektas brig Faria Lima patvirtino naują miesto autobusų tarifą, kuri dabar yra 10 kruzeirų. Autobus linijų bendrovės norėjo išsiderėti tarifų pakelimą iki 110 kruzeirų, bet prefektas Faria Lima su tuo nesutiko.

Gegužės mėnesio pradžioje

je į Braziliją su oficialiu vizitu lankėsi Persijos valdovas Reza Pahlevi su savo žmona Farah Diba. Jo vizito tikslas išplėsti prekybinius ir kultūrinius santykius tarp abiejų valstybių. Iš Brazilijos Persijos valdovas išvyko į Argentina ir Kanadą.

BRAZILIJOS FINANSINĖ IR EKONOMINĖ PADĖTIS NĖRA TRAGIŠKA

Brazilija šiuo metu pergyvena ekonominę finansinę krizę, kurią išprovokavo pati vyriausybė suvaržydama paskolas, uždrausdama bankams atskaityti vekselius. To pasekmėje, fabrikams sumažinus produkciją prisiėjo atleisti nemažą dalį darbininkų, ar sumažinti darbo dienas ir valandas. Prekybos apyvarta smarkiai sumažėjo, Koks bedarbių skaičius, nežinia. Vienų žmonių jų yra 300 000. Kitų dalis rašo, kad tik 100 000. Krizės didėjimas ar mažėjimas vyriausybės rankose, Jei vėl pradės teikti paskolas, ekonominė padėtis įeis į vežes. Infliacija dalinai yra sustabdyta.

Brazilijos ekonominės padėties gerėjimą rodo svetimų kapitalų investavimas į krašto industrijas. Doleris, o truputį krinta. Kita krizės priežastis, tai daug kompanijų viduje vertimas ne savais, bet iš bankų paimtais kapitalais.

Jei Brazilija dabar nesuras tikro ir pastovaus kelio, tai nežinia kada ir kaip galėtų jį surasti.

vo laivyną krašte tvarkai atstatyti. Okupacija baigėsi 1924 m. Krašto politiniam subrendimui daug pakenkė dikta tūros ypač generolo Trujillo Molinos, kuri truko nuo 1930 iki 1942 m.

Paskutinio karo metu buvo sąjungininkų pusėje.

Šiuo momentu S. Domingo respublika išgyvena politinę ir militarinę krizę. Krašto politikai nesurado bendros kalbos sudaryti krašto vyriausybei. Už politikos kalba ginčai. Krašto sostinėje yra dvi karinės vyriausybės. Vienai vadovauja generolas Imbert Barrera, tautinės vyriausybės atstatymo vadas, kuris pasiuntė ultimatumą pulkininkui Francisco Caamano Deno, kuris jeigu ir nėra komunistas, tai jo užnagary stovi pora tūkstančių Fidel Castro išdresiruotų komunistų. Vieni ir antri sostinėje turi savo generalinius štabus. O jų tarpe stovi JAV ginkluotos pajėgos. Generolas Barrera prašo pulkininko Caamano apsispręsti: besąlyginiai pasiduoti arba bus pavartota jėga.

Kad Caamano yra komunistų įtak je lengva yra atspėti. Ji palaiko Maskvą ir kiti komunistiniai kraštai iš jo komunistiniai norėtų padaryti antrą Fidel Castro. Jei to nebūt galima, tai S. Domingo norėtų pakartoti Korejos istoriją.

S. Domingo likimui šios dienos bus lemiamos.

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektyvas

Propriedade e Estado

por ALIONIS FILHO

A separação do exercício do poder político do poder econômico reduziu muito, as forças tirânicas e o Estado que adotava medidas arbitrárias e opressoras teve suas energias grandemente atenuadas. Assim o Estado que antes fora um governo de homens passou a ser um governo de leis. Cairam os privilégios e deu-se oportunidade a todos. De mero opressor, passou a ser zelador do bem comum. Os homens que antes serviam ao Estado na qualidade de escravos ou semi-escravos, tornaram-se homens livres que enriquecem o Estado à medida que eles ficam ricos e que solidificam o regime à medida que encontram segurança.

Os inimigos do Capitalismo quando o atacavam afirmavam ser ele «o comitê de direção dos negócios de toda a burguesia». Ora, afirmação absolutamente infundada, pois como pode ser comitê da burguesia se o poder econômico está nas mãos do povo, livre do poder do Estado, ao contrário do que acontece nos sistemas socialistas, em que toda a riqueza está nas mãos de uma «classe dirigente», sujeita a ser totalmente expurgada assim que cai um governo?

Infelizmente o valor dos regimes políticos e dos sistemas econômicos nem sempre é medido pela sua eficiência ou pela colaboração que eles prestaram para o bem da coletividade. Nos regimes Democráticos os sistemas econômicos mudam constantemente à medida que se sentem insatisfeitos os eleitores.

Trouxeram as consequências da Primeira Grande Guerra a queda do Capitalismo na Rússia, que de país subdesenvolvido começa desenvolver-se. Se o uso da propriedade privada fosse usado com espírito de maior fraternidade, talvez esta queda jamais se registraria. Em seguida foram anexados outros países à Rússia. Em outras partes do mundo o Capitalismo sofreu profundos golpes.

O pretexto de combater o Comunismo que grassava ameaçador, fez surgir novas ideologias, novas formas de governo foram criadas, comprometu-se a liberdade de imprensa, de pensamento e de defesa. Regimes fanáticos e brutais tomaram de assalto nacionalidades inteiras. Teve o Nazismo e o Fascismo a oportunidade em se levantar, o que levou a Humanidade para a Segunda Grande Guerra.

Renovação do Homem pelo Homem

J. TIJUNĖLIS

Segundo autores, o homem somente alcançará a satisfação quando de acordo com as suas aptidões puder participar de todos os setores da vida, quando tiver oportunidade de realizar algo que exteriorize seu próprio ser. Concluem ainda estes autores, que tal fato somente será possível quando todos trabalharem em conjunto ajudando-se mutuamente.

Afirmam uns ser tal fato impossível, outros, que existem possibilidades.

Tenho fé, que todos aqueles que puderam comparecer a abertura da Casa dos Lituanos (o antigo salão Lituania, lembrem-se?) levada a efeito pelos Padres Jesuítas, tiveram reavivadas suas esperanças num futuro melhor.

O comparecimento maciço deixou bem clara a disposição de todos em colaborar no trabalho iniciado, que poderia ser chamado, a renovação do homem pelo homem.

Renovação do homem nas relações com o grupo oferecendo-lhe um lugar e meios para se desenvolver. O simples comparecimento ao local, uma simples troca de ideias com seus companheiros já traz consigo uma satisfação.

Quem poderá prever, até que ponto realizaremos nossas aspirações se todos trabalharmos visando um ambiente melhor para nossos amigos?

Que ninguém se limite à região onde mora, pois quem visa o bem, não pode estabe-

SUTEMŲ ŠVIESOS

J. Sakalas

Sausa šaka
Prašydo rankoj lelija.
Širdžių taika
Ir laisvė žemės kovoje.

Verks vakarai
Sapnų dienos
Jų aukurai
Dangus liepsnos.

Žmogus alsuos
Tiesa ir paslaptim
Šviesų takuos
Pats vienas su savim.

Jieško širdies
Šalia savęs, šalia savęs
Iš pat nakties,
Kol žvaigždės rytmeį užšvęs.

Muenchenas 1965 3.19

lecer fronteiras.

Delimitar o lugar onde se vive, significa trancar-se numa sela, afastar-se de seu semelhante, usar roupas novas e continuar com pensamentos estagnados.

O primeiro passo já foi dado. Resta nos agora, ombro a ombro, proseguir a marcha.

Jaunimas Atsiliepė

Mūsų bendradarbis J. Tiju-nėlis įteikė redatoriui 53 asmenų pasirašytą raštą. Išskyrus bene 7 asmenis, visi kiti — mielas mūsų jaunimas: studentai, mokytojai ir kiti pro esijonaliai. Ką jie sako savo rašte?

Atrodo, jie nori, kad redaktorius dėtų visus praėjusių Kongresą ir jo rengėjus kritikuojančius straipsnius. Atrodo, jiems nepatiko redakcijos nusistatymas nedėti aštrių, asmeniškumais pagrįstų kritikų.

Redaktorius užtikrina mielą jaunimą, jog mielai dėtų rimtai, kulūringai parašytą Kongreso darbuotės ir jo rengėjų darbo įvertinimą. Tokio redakcija, gaila, iki šiol nesusilaukė nė iš jaunųjų, nė iš vyresniųjų. Atrodo, visi pasitenkino redakcijos duota panegirika. Bet tokių ir panašių kritikų, kokios tilpo poroje užsieninių laikraščių, «Mūsų Lietuva» negali dėti, nenusižengdama kultūringų ir juo labiau krikščionių žmonių etikai. Tai būtų tik pamazgu-

Riquezas da Nossa Lingua

Norėdami pasakyti, jog ko nors yra didelis skaičius ar kiekis (quantidade) galim pasinaudoti šiais žodžiais: daugybė, gausybė, apstas, aibė, aimė masė, bažmas, begalė, galybė, baisybė.

DAUGYBĖ, pav.: fabriku, žmonių, paukščių, vandens, pinigų ir pan.; Daugybė žmonių čia susirinko Tokių kapų yra Lietuvoje didės daugybės.

GAUSYBĖ (ir «gausa») tai ko nors gausus kiekis: Gausybė knygų, laikraščių, žurnalų.. Tokių netikėtų naujienų kaip iš gausos rago (labai daug) pylė

APSTAS (ir apstumas, apstybė) rečiau bevartojami gausybės reikšmė žodžiai: Tenai buvo aukso, sidabro ir kitų daiktų apstas. Penkioliktame amžiuje regim apstybę bičių Lietuvos žemėj

AIBĖ (ir aimė) tarm labai ko nors daug: Kaip skruzdėlių sujudę aibės žmonių tekėjo plačios minis. Aimė paukščių, pelių.

MASĖ (tarptaut) Susirinko ištisa masė žmonių.

BAŽMAS: (pasenęs) Ir be mūsų bus bažmas svieta.

BEGALĖ GALYBĖ, BAISYBĖ: ko nors labai didelis skaičius ar kiekis: Suvažiavo žmonių galybė. Privežė baisybę medžių. Buvo daug arklių, karvių šunų ir begalė avių.

Daugybės reikšmė šnekamojoje kalboje vartojami ir šie žodžių junginiai: gyvas galas (kelmas, velnias), gyva bala (baimė): Visokių rūpesčių seniui gyvas galas. Gyvas kelmas čia tų akmenų. Balose šieno yra gyvas velnias. Šiomet grybų gyva bala. Gyva baimė pasakų!

NOSINĖ DEDAME prie daiktų vardų daugyskaitoje, kai atsakome į klausimą ko (kilmiukas). Pavyzdžiui: Ko nori? Medžių, vilnų, kiaušinių, batų ir t. t.

Vidudienis

Didžiulio saulės korio tirpsta gelsvas vaškas
Ir laša žemėn dideliais sodriais lašais.
Lopšinės nebeošia susimąstęs miškas,
Ir vėjas liaujas supti lizdą su mažais...

Ant vieškeliu sugulę dulkės — lyg plaštakės,
Pailsusiais sparnais sutūpusios būrin...
Trošk oį kaitroj užsnūsta liepos plačiašakės.
Ir bitės slepiasi vėsiom žiedų taurėn.

B. Auginas

liejimas. Nesvarbu, ar jomis apipilami asmenys kalti, ar nekalti. Pamazgos lieka pamazgomis ir jos nieko nepataiso.

«M. L.» redakcija laukia iš pasirašiusių sveikos, objektyvios, kultūringos ir pozityvios kritikos. Tokiai visada bus vietos, žinoma, jei ji neateis per daug pavėluotai.

Redakcija tokio nusistatymo buvo jau prieš gaudama Jūsų malonų raštą. Todėl tas raštas yra tikrai lauzimasis į atviras duris.

J. Kidykas, Red.

AUKSO MINNTYS

Tie nori komunizmo, kurių sukietėjusios širdys nesidrovė išplėsti brangia kaina įgytų gėrybių.

Žmonės, trokšdami savęs išaukštinimo, klastingai kelia aikštėn išpūsimi kitų ydas, nors teisingų žmonių akyse tuomi save labai pažemina.

Teisinga kritika žmogų pataiso; klastinga — didelę skriaudą daro autoriui ir suklaidina visuomenę.

